

**Mo:fo:s andeb we Fol eyo:
Timoti
emo: sa:sa:liga:fo:
Asuluma:no: to we**

Fol e dibolo aya silikiyo:, e soma:no:wo: ko:na:ma dowab a:la: asulo: ko:lo: mo:fo:s we Timotimo:wo: a:na sa:sa:lo:. Mo:fo:s sa:sa:lo: us a:namio: to nolo: da:lab. Nowo: hida:yo: ko:li ko:lilo: fa:la:dowalikiyo:, Timoti e Ya:su Kelisowa ege dowaki, ene tilidabuwo: halaido: doma:kiyo:, hagugu sa:sa:lo:. To nowo: we, Timoti e Ya:suwa: to nafa a:no: dinafa halale wida:li ha:na:melea:ki, to a:no: sa:sa:lo:. A:la:ta:ga:, to nowo: we. Ya:su Kelisowo: sagalema:kiyo:, Timoti eyo: nanogo: dinafa halale dima:ki, sa:sa:lo:. A:la:ta:ga: Folo: dibolo aya silikiyo:, nolo: e ta:ta:saga:, e fo:fo:ndolab ko:lo:, Timotiyo: e ba:ba: mena:ki, mo:fo:so: sa:sa:lo:.

¹ Ne Fol, Ya:su Kelisowa:lo: iliga:felo: kaluwo: ne. Kaluka:isaleyo: Ya:su amio: tilida:dab o:mo:wo: mela:no:wo: dimia:no: a:la:liki, Godeya: dinali sio: ko:lo: ne to a:no: walama:ki, ne a:na da:fea:sa:ga: iliga:fo:. ² Timoti ge, ni so:wale o:ngo: dowo:. Mo:fo:s we gemo: iliga:to:l. Do Gode o:lia: nili Alan Ya:su Keliso o:lia:ma: kanulan mano:, nofolano: a:la:ta:ga: ha:sa dowano: gelo: dima:ki, Godemo: dulugu so:lo:l.

Ya:suwa: wi amio: mo:sende doma:ki, halale sio:.

³ Ne ma:mu iya:lo: Gode kudu ha:na:sen aumbo:, niyo:lo: asugo: go:go:do: dowaki, Godeya: ene nanog dimida:likiyo:, ho:lenowo:lo: nuluwo:lo: niyo: ge asula:likiyo:, Godemo: mada o:m a:la: sa:la:sen. ⁴ Gilo: ya:lakilo: si ho:n ane a:no: ne asula:liki, ge galima:no:wo: alan asula:sen. Mo:wo: niyo: ge ba:dakiyo:, mada alan sagalema:no:. ⁵ A:la:ta:ga: gilo: tilidabu hendeleyo: ne asulakiyo:, tilidabu a:no: tamina gu Lois dia: go: Yunes dia: amio: elen ko:lo:, o:go: ge amio:lo: a:lab, niyo: a:la: asulo:l. ⁶ A:la:fo:ko:lo: ni dagiya: golab amio:, Godeya:yo: boba kelego:wo: gemo: dimi ko:lo:, o:go: de ko:lo: dalifa:nigab amilo: folan aumbo:, boba kelego: a:no: digidalitakiyo:, ge nanogo: halale dimida:bi. ⁷ Gode eyo: tagilan man a:no: nimo:wo: mo:dimi ko:sega, nili mamayo: halaido: dofo:liki, ha:fo: disa:ma:no: man o:lia: nili asulo:wo: dinafa tilidoma:no: man o:lia: a:no: nimo:wo: dimi.

⁸ A:la:fo:ko:lo: gio: Alan Ya:suwa: wi ko:lo: wala sa:ma:no:wo: sendelowa:so:bo. A:la:ta:ga: Ya:suwa: wi amilo: dibolo to:lolo: kalu ne amio: ge sendelowa:so:bo. Ko:sega giyo: Godeya: ha:laido:wa dowaki, nilo: to nafa wido: amilo: hida:yo: dio:l we aumbo: giyo:lo: dia:niki, ne kudu ya:bi. ⁹ Gode eyo: nio: a:ma:la: gasili-aki, nio: mela:no: malilo:wa mesea:ki, da:fe alifa:. A:no: niliyo: elo: dimido: amima ko:sega, eyo: nimo:wo: ha:fo: disa:laki, enedo: asulab aumb da:feyo:. Henfelo: we o:fa:la:doma:no: amio:, Godeya:yo: Ya:suwa:lo: dimidama:no: a:no: asula:sa:ga:, nimo:wo: ha:fo:wo: tamina disa:. ¹⁰ Ko:sega o:go: ha:fo: disa:lan a:no: fanda asu-

luma:kiyo:, nilo: gasilia:no:, Ya:su Keliso, e mio: ko:lo: sowan man a:no: e bidilaki, to nafayo: nilo:wa dia:mio:. To nafa a:ma:yo: mela:no: mela:no: a:no: nimo: dima:ki, fanda wido:.

¹¹ To nafa a:no: wala sama:ki, Godeya:yo: ne Ya:suwa:lo: iliga:felo: kalu a:la:ta:ga: to nafalo: walama:no: kalu da:feyo:. ¹² A:la:do: dimido: amio: ne o:go: hida:yo: ba:da:li so:l. Ko:sega ne mo:sendelowaki, halale kagafo:lo:l. Mo:wo: kalu nilo: tilida:sa:ga:lo: o:lo:l we, ne asulo: ko:lo:, nanog nemo:lo: dimi a:no:, Ya:suwa: ene tilidofu: ha:na:la:ga:, henfelo: welo: edabami a:na ta:fa:ib, niyo: a:la: asulo:l. ¹³ Digalo: to nilo: gemo:lo: wido: a:no:, giyo: to a:no: kaluka:isalemo:wo: widakiyo:, Ya:suwa: ene tilidabu o:lia: ene ha:fo: disa:lan man a:no:lia:yo: oga:dita:ga:, to hendele a:no: ko:lo: halale ta:li dofo:lubi. ¹⁴ Godeya: Mamayo: ge o:lia: iliki, asuwa:ta:lab ko:lo: to nafale ko:lo: gemo:lo: bo:fo:melea:kilo: dimi a:no:, giyo: dinafa bo:fo:lubi.

¹⁵ Kaluka:isaleyo: Esia hen amilo: sa:sen i a:no:, Faigelus o:lia: Hemogenes o:lia:, iyo: tambo ne ko:lo: gola ba:ba: a:no: giyo: asulufu:lab.

¹⁶ Ko:sega Ya:suwa:yo: Onesifolus o:lia: ene so:lo: o:lia:yo: nofola asuwa:foma:ki, niyo: iyo: dulugu so:lo:l. Mo:wo:, eyo: ne ha:sa doma:kiyo: tamin amio: asufa: ko:lo: ne dibolowa ane amio:, eyo: nemo:wo: mo:sendelo: alifa:. ¹⁷ A:la:ta:ga: e Lom fa:la:dowakiyo:, ne mada keleliya: sia:la:ga:, nelo:wa fa:la:dowo:. ¹⁸ A:la:ta:ga: ne Efesa:s sen amio:, elo: ko:li ko:lilo: asufa: a:no:, giyo: asulo: ko:lo:lab. A:la:fo:ko:lo: Ya:suwa:lo: mo:walilab

ho:len a:namio:, e nofolo: alifoma:kiyo:, niyo:
Ya:sumo:wo: to so:lo:l.

2

Ya:suwa:lo: dimido: aumb, kudu hamana

¹ Ni so:wa Timoti, Ya:su Keliso elo: kanulu alifa:
a:ma:yo:, Godeya:yo: ge halale alifoma:ki doma.

² To nilo: kaluka:isaleya: siwa:l amilo: gimo:lo:
wido: a:no:, giyo: digalo: kalu nolbowo: wida:bi.
Kalu i a:ma:yo: gilo: widab a:no: da:da:sa:ga:yo:
nolbo:wo: a:walama:ki, imo:wo: to man a:no:
wida:bi. ³ Giyo: Ya:su Kelisowa: ene ame kalu

nafale o:ngo: dowakiyo:, nilo: nanog hida:yo:
dio:l we aumbo:, giyo:lo: hida:yo: a:no: ua dia:bi.

⁴ Ame kalu dowab a:ma:yo:, elo: bo:fo:lowan misa:
kalu alan a:no: sagalema:kiyo:, e amisa:n amilo:
nanog nolo: mo:diaki, nanog imilig a:naka ha-
lale doma:ib. ⁵ A:la: auma:ib ko:lo:, kalu nowo:
heyab amio: wa:lo: dia:no: asulalega, eyo: heyab

amilo: ele saefa: a:no: kudu ha:na:ib. Ko:sega
eyo: ele saefa: a:no: mo:kudu ha:nalega, tiniab
amio: wa:lo: mo:dia:ib. ⁶ A:la:ta:ga: elo: gelan kalu

nanogdo: halale diab a:ma:yo:, fowo: tula:sa:ga:,
hebo: eneno: tamina bo:i dia:ib. ⁷ Ge nilo: to
so:lo:l we dinafa asula:bi. Mo:wo: Alan eyo: asulo:

nafayo: gemo:wo: fanda walama:ib.

⁸⁻⁹ Ya:su Keliso e sowa:sa:ga:lo: a:dasili a:no:,
Debidiya: ema:mu ko:lo: e asula:bi. To nafa a:no:
ni wida:len amio:, kalu nolba:yo: ne mogago: kalu
o:ngo: ba:da:sa:ga:, hida:yo: nolo: nemo: dimiaki,
ne sa:niya: mela:sa:ga:, dibolowa to:lolo:. Ko:sega
Godeya: to nafa a:no: sa:niya:yo: mada mo:mele
alifa:ib. ¹⁰ A:la:fo:ko:lo: Godeya: enedo: da:feyo:

kaluka:isaleyo: a:ma:la: a:gasilima:ki, hida:yo:
ko:li ko:lilo: a:no: niyo: o:li dia:no:. Ya:su Kelisowa:
wiya a:la:ta:ga:yo: Godeya:yo: a:gasilia:ib ko:lo: i
a:no: Gode o:lia: mela:no: mela:no: mela:ib.

¹¹ To we hendele sa:ma:nigo:l.

Nio: Ya:su o:lia: sowo:lalega,

Nio: e o:lia:yo: mela:no: mesa:no:.

¹² Nio: hida:yo:wo: dia:li ha:nalega,

Ya:su e misa: salikiyo:, nio:lo: e o:lia: misa:
kalu mesa:no:.

Nio: e gola ba:dalega,

Eyo: nio:lo: gola ba:ba:ib.

¹³ Nio: Yesuwa:lo: asulab aumbo: mo:kudu
ha:nalega,

Ya:su Eyo: Ene to saefa:yo: ka kudu ha:na:ib.
Mo:wo: enedo: man dimida:sen a:no: mada
mo:ta:fa:ib.

Godeya: nanog dian kaluwa: man nafayo: we

¹⁴ Kaluka:isaleyo: to a:no: asulufo:melea:ki
wida:lubi. Iyo: to amio: egelebo: kegabena:ki,
Godeya: siwa:lamio: giyo: hagugu sa:la:lubi.
Mo:wo: to kegab a:ma:yo: mo:asuwa:taliki,
kalu da:da:likilo: sen a:no: mogagila:ma:ib.

¹⁵ Godeya:yo: ge nanog dian kalu nafale a:la:
sama:kiyo:, giyo: ene nanog a:no: halale dia:bi.
A:la:dimidalikiyo:, ge Godeya: towo: hende
digalo:le widaliki, mo:sendeloma:ib. ¹⁶ Ge

madali to ko:li ko:lilo:wo: nenelabdo: a:namio:
uwayo: gasa dowa:so:bo. Mo:wo: kaluka:isale
to o:lo: sa:lab a:no: Godeyo: ta:ta:ga: kona:
ha:na:ni ha:nab. ¹⁷⁻¹⁸ Ililo: to man sa:lab a:no:,
wagegema: o:ngo: silikilo: nanala:liki ha:nano:
a:ngab. Himeneus dia: Filetus dia:ma:yo: a:la:

dimida:lab ko:lo: iyo: to hendeleyo: ta:ta:ga: ha:nab. A:la:ma:yo: to wida:likiyo: a:la:sio:, “Nio: tamina a:ma:la: dasi ko:lo: tif amio: mada mo: dasima:no:” a:la:wida:lab amio:, a:la:ma:yo: kaluka:isale nolba:lo: tilidabu a:no: no:nolo: alifa:.
¹⁹ Ko:sega Godeya:yo: ene sa:so: dima:kiyo:, aiko: halaido: gelo: ko:lo:, aiko: a:no: mada mo:hegab. Aiko: a:namio: towo: a:la:sa:sa:lo:, “Kaluka:isale eneno:le a:lab a:no: Alan eyo: asulo:.” A:la:ta:ga: to nowo: we, “Kaluka:isale abeyo: Alana: wilo: dulugu sa:la:lab a:no:, mogago:wo: wa:kabiyo: dimida:so:bo.”

²⁰ A alan us amio: fafo o:lia: disi ko:li ko:lilo: da:lab. Nolo: hen o:lia: ma:na: ful o:lia: a:na dimido:, nolo: go:l o:lia: silba o:lia: a:na dimido:. Nolo: nanog nafale dimidama:no: difa: ko:sega, nolo: ba madali wa difa:.
²¹ A:la:fo:ko:lo: kaluka:isale abeyo: ene mela:no: us amio: wa da:lab a:no: dilalega, e nafale fa:la:dowaliki, nanog nafaleyo: o:li dimidama:ib. E malilo: fa:la:dowab ko:lo: Alana:yo: ene nanog nafayo: emo: dima:ki ta:fa:ib.

²² Uwo: dian man dimidama:no: asulan a:no: giyo: ta:fo: ha:na:bi. Ho:lono: tambo man digalo: o:lia: tilidabu man o:lia:, nowo: asulakilo: ha:fo: disa:lan mano: a:la:ta:ga: ha:salo: doma:no: man a:no: ko:lo: kudu ha:na:bi. Kaluka:isale abeyo: asulo:wo: digalo:likilo: Godeya: wilo: dulugu sa:la:lab i a:no:lia: dowaki, man a:no: ko:lo: kudu ha:na:lubi.
²³ Giyo: mo:lo:ma kabilo: towa:lo: kegakilo: to sa:lab a:no: tinia:sa:ga: kona: dowabi. Mo:wo: to a:ma:yo: hida:yo: alan fa:la:do alifa:ib, a:la:bo: giyo: asulab.
²⁴ Alana: ene nanog dian kaluka:isale a:ma:yo:

towa:yo: kega:so:bo. Ko:sega ene mano: o:m. Eyo: kaluka:isale tambo:mo:wo: sagale alita:sen a:la:ta:ga:, nowo:bo:lo: walama:no:wo: nafale downan, a:la:ta:ga: e ha:salo: downan mano: o:m. ²⁵ Kaluka:isale i nolba:yo: e o:lia: gis dimidalikiyo:, Godeya: ene nanog dian kaluwa:yo: imo:wo: ha:sa fanda wida:sen. Mo:wo: Godeya:yo: kalu i o:mo:wo: fogo: o:li dimialikiyo:, iyo: asulo:wo: nodola:sa:ga:, to hendeleyo: o:li fanda asuluma:ki a:laki, eyo: ha:sa iliki wida:sen. ²⁶ Kaluka:isale i a:no: Seteneya: dibolowa disalifoliki, elo: asulab aumb dimidama:ki ta:fo:len ko:sega, iyo: to hendele a:no: fanda ba:dabiki, Seteneya: dage amilo: walafo:len a:no: sili alifa:ib.

3

Henfelo: we elema:nigalikiyo:, hida:yo:wo: modo:fa:la:doma:ib.

¹ Henfelo: we elema:nigalikiyo:, man mo-gago: dimida:lab a:ma:yo:, hida:yo:wo: modo:fa:la:do alifa:ib ko:lo: giyo: asulufo:lubi. ² Ho:len a:namio:, kaluka:isale inina:ma:la:yo: alan asulaki, moleyo: mada alan dia:no: asuluma:ib. Iyo: to sa:lakiyo: kailaki, nolo: wa:la: sa:ma:ib. Iya o:lia: ano o:lia:mo:wo: a:la:iyakiyo:, kalu nolbo:wo: sagalakiyo: mada o:m a:la:bo: towo: mo:sa:ma:ib. Iyo: Godeya:lo: asulab aumbo: mo:kuduha:na:ib. ³ Kaluka:isale iliyo: nol o:lia:yo: ha:fo:wo: mo:disa:ma:ib. Kalu nolba:lo: mogago: dimido: a:no:lo: mo:ga:lila:ma:ib. Iyo: nolo:lo: sada:ba:ib. Inin asulo:wo: mo:tilidoma:ib. Kalu nolo: mo:nofolakiyo:, nagalo: dimiab a:no: o:ligab a:la:asuluma:ib. A:la:ta:ga: man nafa o:lia:yo:

gis dia:ib. ⁴ Kaluka:isale iliyo: ene miliyo: tele-doma:ib. A:la:ta:ga: iliyo: mo:dinafa asulaki, bo:bo:gedo: dimidama:no: a:no: ko:lo: asuluma:ib. Kailan mano: i amio: alan doma:ib. Henfelo: we-namilo: sagalema:no: man a:no: asulaki, Godeyo: mo:sagale alifa:ib. ⁵ Kaluka:isale iyo: do:mo:wa: Keliso dowaki, tilidabu hendele halaido:wo: aundo:ma. A:la:fo:ko:lo: kaluka:isale i a:no:lia:yo: ko:na: dowaki, uwayo: gasa dowo:so:bo.

⁶ Kalu i a:no: nolba:yo: so:lo: nolo: dikidakiyo:, ene a usa ha:na:sa:ga: silikiyo:, ga asugo: halaido:lo: mo: a:lab a:no: elo: asulo: o:leo:ngo: doma:ki, dikili sa:ma:ib. Ga i a:no: ene man mogago: dimida:len a:no: asulakiyo:, sendelowo: a:ma: e hidalitaliki, asulo: mogago: ko:li ko:lilo: a:ma:yo: e susululia:ga: sia:lab. ⁷ Ga i a:no: man ho:gi widab a:no: mada sagala:li da:da:sen ko:sega, iyo: to hendeleyo: mo:fanda asula:sen. ⁸ Tamin amio: Yanes dia: Yambes dia:ma:lo: Moses o:lia:lo: gis di o:leaumbo:,Exod. o:go: kalu i wema:yo:lo: to hendele o:lia:yo: gis diab. Ene asulo:wo: no:nolo:wo: a:gaki, iyo: o:ngo:mala tilidabu ko:lo:lab. ⁹ Ko:sega tamin amilo: kalu a:la:ma:lo: dimido: a:namilo: kalaba fa:la:dowo: aumbo:, iyo: no:no:lowaki dimido:lo:b a:la:bo: kalaba fa:la:dowaliki, kaluka:isale tambowa:yo: ba:ba:ib. A:la:fo:ko:lo: ililo: dimido: a:no: alano: mo:doma:ib.

Fol eyo: Timoti mo:wo: hagugu sio:

¹⁰ Timoti ge, nilo: wida:seno:, ni mano:, nilo: dimidano: asula:seno:, nilo: tilidabuwo:, nilo: ha:sa dowan mano:, nilo: ha:fo: disa:ma:no:

Exod. 3:8: 7.22, 9.11

mano:, ne hida:yo: dia:ga:lo: ha:na:mela:no:
 mano:, tambo giyo: ba:da:sa:ga: asulo:
¹¹ A:la:ta:ga: Antio:g, Aikonium o:lia: Lista amisa:n
 a:namilo: hida:yo: ko:li ko:lilo: nelo: amilo:
 fa:la:dowo: a:no: giyo: asulo:. Ko:sega Alana:yo:
 hida:yo: alan a:ma:yo: ne mogagilabena:ki, eyo:
 ne dinafa asuwa:ta:sen. ¹² Hendele, kaluka:isale
 abeyo: Ya:su Kelisowa tilida:da:sa:ga:lo:, Godeya:
 man digalo:lo: kudu ha:na:no: asulab o:mo:wo:,
 kaluka:isale nolba:yo: hida:yo: alano: dimia:
 mela:ib. ¹³ Ko:sega kalu mogago:le a:lab o:lia:
 dikili sa:lan kalu o:lia:ma:lo: man dimida:lab
 a:no: mada alan dowai ha:na:mela:ib. Iliyo:
 kalu nolo: dikidalikiyo:, nolba:yo: iyo:lo: dikida:
 mela:ib.

¹⁴ Ko:sega gemo:lo: to widabilo: tilidabu a:no:
 giyo: kudu ha:na:lubi. Mo:wo: kaluka:isale
 gemo:lo: wido: a:no: ge o:li fanda asulo:. ¹⁵ Ge
 so:wala:suwa a:la:ta:ga: mio: amio:, Godeya: to
 sa:sa:lo: a:no: ge fanda asululi ko:lo:lab. A:la:ta:ga:
 ge Yesu Kelisowa tilida:da:bikiyo:, Godeya:yo: ge
 gasilima:ki, to a:ma:yo: asulo: nafayo: gemo:wo:
 o:li dimia:ib. ¹⁶ Godeya: to sa:sa:lo: a:no: tambo
 Godeya a:la:ta:ga: fa:la:dowo: ko:lo: to a:ma:yo:
 kaluka:isaleyo: asuwa:takiyo:, man mogago:wo:
 ele ba:da:b, a:la:ta:ga: hala dimido: a:no: di-
 galela:b, a:la:ta:ga: iyo: man digalo: a:no: kudu
 hamana:ki, Godeya: to nafa a:ma:yo: wida:len.
¹⁷ Godeya: to a:ma:yo: a:la:dimida:lab ko:lo:,
 Godeya: ene nanogdo: dian kaluka:isale a:no: ego:
 dowaki, nanogo: nafale dimidama:ki, Godeya: to
 sa:sa:lo: a:ma:yo: wida:lab.

4

¹ Ya:su Keliso e henfelo: welo: bo:fo:mela:nikilo: yab amio:, eyo: mela:no:lo: sab we o:lia: sowo: kaluka:isale o:lia:yo: aloba:ma:ib ko:lo:, Gode o:lia: Ya:su o:lia:yo: da:da:labiki, niyo: to we gemo: halale sa:ma:nigo:l. ² Godeya: towo: wida:lubi. Ho:lenu: tambo dimidalia:bi. Giyo: kaluka:isaleya:lo: hala dimido: a:no: digala:lubi. A:la:ta:ga: iyo: halale alita:lubi. A:la:dimidakiyo:, ge ha:sa ha:na:sa:ga: dinafa fanda wida:bi. ³ Tif amio: kaluka:isale iyo: to digalo: hendeleyo: mo:ege da:daki, ilo: iligi da:ba:no:lo: to a:no: walama:ki, widan kalu modo:wo: ho:le kegea:sa:ga: a:na da:da:mela:ib. ⁴ A:la:dimidalikiyo:, iyo: to hendeleyo: gola ba:da:sa:ga:, kandayo: malolab a:no: ko:lo: tilida:daki kudu ha:na:ib. ⁵ Ko:sega kelego: tambowo: ge ha:sa iliki, aloba:da:bi. Hida:yo: ko:li ko:lilo: yab a:no: dia:i ha:na:bi. Kaluka:isalemo:wo: giyo: to nafayo: wida:bi. A:la:ta:ga: Godeya:lo: nanog gemo:lo: dimi a:no: tambo nafale dia:i ha:na:la:ga: kedela:bi.

⁶ Nilo: so:lo:l we mo:wo:, ho:no: boba mi-akilo: kolodan aumbo:Tamin, mela:no: nilo:wo: a:la:koloda:i ha:nab ko:lo:, ne o:go: soma:no: ho:lenu: ko:na:ma fa:la:dowab. ⁷ Ne buba:li ha:nakiyo:, mada odo: ba:da:i ya:la:ga: kagayo:. A:la:ta:ga: ne nai ha:na:lenu: edo:. Tilidabuwo:, ne halale ta:li dota:ga: mio:.

Tamin **4:6**: amio: boba kelego: Godemo: so:mia:nikiyo:, ho:len nol amio: iliyo: wa ho:n a:no: boba wa:la tulan. Man a:no: ko:lo: asulaki bale sio:. Agelan Bugo: 15.1-12

⁸ A:la:fo:ko:lo: henfelo: welo: edabamio:, digalelo: aloba:ma:no: kalu, Alan a:ma:yo: ne man digalo: kudu ane a:na wikilakiyo:, boba kelego:wo: nemo:wo: dimia:ib. A:la:ta:ga: imilig neko: so:lo:ba, ko:sega kaluka:isale abeyo:, Ya:su a:ma:la:lo: mia:nigab a:no: sagala:likilo: yasilab o:mo:wo:lo: dimia:ib.

Fol eyo: Timotiyo: elo:wa mena:ki sio:

⁹ Ge nelo: amio: mia:nikiyo:, togo: bo:bo:ge keda:bi. ¹⁰ Mo:wo: Dimas, e asulo:wo: henfelo: wena dia:fo:len ko:lo: ne ta:ta:ga:, Tesalonaika a:na ane. Kelesenas e Galasia hena ane a:la:ta:ga: Taitus e Dalamesia hena ane. ¹¹ Lug imilig e, ne o:lia: so:l.

Ne Godeya: nanog dimidab amio: Mak eyo: o:li asuwa:fa:ib ko:lo: ge yakiyo:, e tililia: ya:bi. ¹² Niyo: Tikikus e Efesa:s iliga:fo:

¹³ Ne Toloas amisa:na sen amio:, hido: so:go: Kabusdo:wa difa: ko:lo: ge yakiyo:, dia:ya:bi. A:la:ta:ga: no:no:n mo:fo:s bobodo: difa: a:no: dia:yakiyo:, no: do:go:f amilo: sa:sa:lo: a:no:lo: tambo mada dia:ya:bi.

¹⁴ Go:fo: ki amilo: nanogdo: dian kalu, Alegsanda eyo: nemo:wo: mogago: dimidaki ne mogagila: ko:lo: Alana:yo: elo: dimido: a:no: wa:lo: wa:dema:ib. ¹⁵ Kalu a:ma:yo: nili to mando: widab a:no:lia:yo: gis dowalab ko:lo:, gelo: eya ifikidaba:na:ki dinafa dowabi.

¹⁶ Nelo: tami mo:walilo: amio:, kalu imilise nolba:yo: mo:asuwa:taki, iyo: tambo ne ta:fo:gane. Nemo:lo: ililo: dimido: a:no: Godeya:yo: imo:wo: mo:wa:dima:ki asulab.

¹⁷ Ko:sega Alan e ni aniba kagafo:liki nemo:wo:

halaido:wo: dimiabiki, Yu kaluka:isalema a:no: tambo Godeya: to nafayo: dabulima:ki, niyo: a:na wido:. A:la:ta:ga: ne saila gasaya: ma:no: dowo: ko:sega, Godeya:yo: ne a:ma:la: gasili ko:lo: ga:li ane. ¹⁸ Kaluwa:lo: man mogago: ko:li ko:lilo: nemo:lo: dimido: a:ma:yo: ne ta:lia:no: dowabikiyo:, Alana:yo: ne a:ma:la: gasilia:sa:ga:, ne tililia:ga:, Enedo: bo:fo:likilo: mesa:no: hen, Hebenelo: a:lab a:na ta:fa:ni ha:na:ib. E wi wabudakiyo:, mela:no: mela:no: dowo:i ha:na:mela:ib. Hendele o:m.

¹⁹ Bilisia o:lia: Akwila a:la:ta:ga: Onesifolus ene e so:lo: o:lia:mo:wo: sagalo: towo: sa:la:biyo:.

²⁰ Elastus e Kolin amisa:n a:naka ta:fo: mio:. A:la:ta:ga: Tolofimus e walaf ko:lo: niyo: e Miletus a:na ta:fo:. ²¹ Hido: ho:lono: o:fa:la:doma:nigab amio:, ge nelo:wa bo:i ya:bi. Yubulus o:lia: Budens o:lia: Linus o:lia: Kalodia o:lia: Keliso kaluka:isale tambo gimo:wo: sagalo: towo: iliga:to:l.

²² Alan E gi o:lia: iliki, Godeya: ha:fo: disalano: gi o:lia: dowo:biyo:.

Kaluli Baibel
Portions of the New Testament in the Kaluli language
of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Kaluli long
Niugini

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaluli

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

b1d455ca-c4bb-5822-b79f-8fadb97c5b77